

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ
ΓΡ. ΕΙΔ. ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ, ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Ή
ΕΠΙΣΤ/ΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Κ. Καραμανλή 179,
Τ.Κ. 46200, Παραμυθιά
Πληροφορίες: Ειρήνη Καλογήρου
Τηλέφωνο: 2666360129
E-mail: kalogirou.irini@gmail.com

@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
694005f34f25d253f9bf1400
ΑΠ:17140
Υπογραφή: 15/12/25 15:04
Διανομή: 15/12/25 15:48

ΠΡΟΣ: ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΚΕΔΕ)

Ακαδημίας 65 & Γενναδίου 8,
Τ.Κ.: 106 78, Αθήνα
Τηλέφωνο: +30 213-2147500
Email: info@kede.gr

ΘΕΜΑ: Αποστολή προτάσεων και παρατηρήσεων του Δήμου Σουλίου ενόψει του Νέου Κώδικα Αυτοδιοίκησης

Σχετ: Η υπ. αρ. πρωτ. 5088_2025/08.12.2025 επιστολή του Προέδρου της Επιτροπής Ορεινών Δήμων της ΚΕΔΕ

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Σε συνέχεια της ως άνω σχετικής επιστολής, σας υποβάλλουμε τις προτάσεις και τους προβληματισμούς μας σε σχέση με τον Νέο Κώδικα Αυτοδιοίκησης και ειδικότερα σε ότι αφορά τους Ορεινούς Δήμους. Θεωρούμε εξαιρετικά σημαντικό, ο Νέος Κώδικας να αναγνωρίσει ρητά συγκεκριμένες, διαχρονικές ιδιαιτερότητες, ώστε οι ρυθμίσεις του να είναι αφενός εφαρμόσιμες και αφετέρου δίκαιες. Να υπερτονίσουμε ότι όσα καταγράφονται στη συνέχεια, εντάσσονται στο πλαίσιο της **διακριτής και όχι της προνομιακής** μεταχείρισης. Διότι η ισότητα δεν συνεπάγεται ομοιομορφία, επομένως θα πρέπει να υπάρξει μια προσαρμογή στους όρους άσκησης της τοπικής διακυβέρνησης, λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

Γεωγραφικό ανάγλυφο και διασπορά οικισμών

Είναι δεδομένο ότι οι Ορεινοί Δήμοι χαρακτηρίζονται από έντονο γεωγραφικό ανάγλυφο, που εκ των πραγμάτων έχει ως αποτέλεσμα πολλές από τις περιοχές τους να είναι δυσπρόσιτες. Η υψηλή διασπορά των κατοικημένων περιοχών, συνεπάγεται αυξημένο κόστος μετακινήσεων, έργων και

συντήρησης υποδομών. Ταυτόχρονα, οι κάτοικοι των περιοχών αυτών έχουν δυσκολία στην πρόσβαση σε υπηρεσίες, ειδικά κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών.

Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Όπως καταγράφεται από τις στατιστικές, ο πληθυσμός των Ορεινών Δήμων είναι μικρός και φθίνων και αυξάνεται μόνο εποχικά συνέπεια του τουρισμού και της επιστροφής αποδήμων. Χαρακτηριστική είναι επίσης η γήρανση του πληθυσμού λόγω της φυγής των νέων για αναζήτηση ευκαιριών εργασίας και βελτιωμένης ποιότητας ζωής.

Διοικητική ικανότητα

Είναι σαφές ότι υπάρχει έντονη υποστελέχωση των υπηρεσιών, με αποτέλεσμα πολλές φορές ένας υπάλληλος να καλύπτει πολλαπλές αρμοδιότητες. Σαφής είναι επίσης η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού (μηχανικοί, νομικοί, οικονομολόγοι) για την εξυπηρέτηση αντίστοιχης φύσης αναγκών.

Οικονομικές ιδιαιτερότητες

Οι ίδιοι πόροι των Ορεινών Δήμων είναι εξαιρετικά χαμηλοί με τις πηγές εσόδων να είναι ελάχιστες, επομένως οι δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης έργων υποδομής, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών να είναι εξαιρετικά μειωμένη. Σε συνδυασμό με τις προαναφερόμενες αλλά και τις ιδιαιτερότητες που καταγράφονται στη συνέχεια προκύπτει εύλογα ότι το λειτουργικό κόστος ανά κάτοικο είναι αυξημένο.

Συντήρηση υφιστάμενων υποδομών, νέα έργα, πολιτική προστασία

Δεδομένης της γεωγραφικής διασποράς και του έντονου μορφολογικού αναγλύφου, το οδικό δίκτυο είναι εκτεταμένο και έχει υψηλό κόστος συντήρησης. Αντίστοιχη δυσκολία υπάρχει και στη συντήρηση ή αντικατάσταση βασικών δικτύων (ύδρευσης, αποχέτευσης όπου υπάρχει) καθώς και στη συντήρηση ή κατασκευή νέων υποδομών πολιτικής προστασίας (έργα αποκατάστασης, βελτίωσης υποδομών και προστασίας από ενδεχόμενες φυσικές καταστροφές). Εξίσου σημαντική η έλλειψη ψηφιακών υποδομών καθώς και υποδομών προσβασιμότητας. Αξιοσημείωτη και η τεράστια δυσχέρεια στη συντήρηση των κτιριακών υποδομών που με την προσθήκη της ευθύνης για της σχολικές μονάδες είναι αδύνατο να αντιμετωπιστεί.

Κοινωνική συνοχή & καθημερινότητα

Χαρακτηριστικές είναι οι μικρές, δεμένες κοινωνίες με άμεση σχέση πολίτη – Δήμου. Ταυτόχρονα όμως υπάρχει αυξημένη ανάγκη κοινωνικών υπηρεσιών λόγω μεγάλου αριθμού ηλικιωμένων κατοίκων, καθώς και κίνδυνος κοινωνικής απομόνωσης οικισμών.

Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά

Υπάρχουν δυστυχώς περιορισμένες επιλογές οικονομικής δραστηριότητας, η οποία κινείται κυρίως στον πρωτογενή τομέα, τον ήπιο τουρισμό και την παραγωγή τοπικών προϊόντων. Παράλληλα υπάρχει η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Οι παραπάνω ιδιαιτερότητες είναι αυτές που κατ' ελάχιστο θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στον Νέο Κώδικα όπως αναλύεται στους παρακάτω επιμέρους βασικούς τομείς:

1. Διοικητική οργάνωση

Παρατηρείται:	Προτείνεται:
Οι μικροί Ορεινοί Δήμοι έχουν υποστελέχωση, γεωγραφική διασπορά οικισμών και περιορισμένη διοικητική ικανότητα.	• ειδικό καθεστώς για τους Ορεινούς Δήμους, • απλοποίηση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων για Δήμους κάτω από συγκεκριμένο πληθυσμιακό όριο, • ενίσχυση της αυτοτέλειας των κοινοτήτων με επιφόρτιση των τοπικών συμβουλίων με ουσιαστικές αρμοδιότητες.

2. Στελέχωση

Παρατηρείται:	Προτείνεται:
Πέραν της ήδη υπάρχουσας υποστελέχωσης παρατηρείται γενικά δυσκολία προσέλκυσης μόνιμου προσωπικού (μηχανικών, οικονομολόγων, τεχνικών, νομικών κλπ) ενώ υπάρχει μεγάλη εξάρτηση από εποχιακούς υπαλλήλους, και συμβασιούχους.	• προκήρυξη νέων θέσεων μόνιμου προσωπικού Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης για τη στελέχωση βασικών υπηρεσιών. • θεσμοθέτηση ειδικών κινήτρων στελέχωσης Ορεινών Δήμων (μόρια, οικονομικά κίνητρα, στέγαση). • θεσμοθέτηση διαδημοτικών συνεργασιών με ευέλικτο τρόπο.

3. Οικονομική αυτοτέλεια & χρηματοδότηση

Παρατηρείται:	Προτείνεται:
Οι ίδιοι πόροι είναι ισχυροί, οι δυνατότητες χρηματοδότησης ελάχιστες και το κόστος παροχής υπηρεσιών δυσανάλογα υψηλό	• αναθεώρηση των ΚΑΠ με αυξημένους συντελεστές για: ορεινότητα, χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού, μήκος οδικού δικτύου και όχι μόνο με πληθυσμιακούς δείκτες, • αξιολόγηση της οικονομικής αυτοτέλειας με ειδικά κριτήρια, όχι όπως στους μεγάλους Δήμους, • δυνατότητα απευθείας ένταξης μικρών Ορεινών Δήμων σε χρηματοδοτικά προγράμματα με απλοποιημένες διαδικασίες, • πολυετείς και όχι αποσπασματικές χρηματοδοτήσεις, • διαφοροποίηση των υποχρεώσεων σε ότι αφορά τα χρονοδιαγράμματα και τα κόστη σε σχέση με πεδινούς ή αστικούς δήμους.

4. Αρμοδιότητες

Παρατηρείται:	Προτείνεται:
Η μεταφορά αρμοδιοτήτων στους Δήμους έγινε χωρίς την πρόβλεψη ενίσχυσης με προσωπικό και πόρους. Η ανταπόκριση στις αυξημένες αρμοδιότητες είναι σχεδόν αδύνατη, το διοικητικό βάρος δυσανάλογα αυξημένο και η λειτουργία και αποτελεσματικότητα κάτω από το συγκεκριμένο πρίσμα μη ρεαλιστική.	• διαβάθμιση των αρμοδιοτήτων ανάλογα με το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά του Δήμου, • δυνατότητα επιλογής σε ορισμένες αρμοδιότητες, βάσει δυνατοτήτων, • πλήρης ενσωμάτωση της αρχής ότι αύξηση των αρμοδιοτήτων συνεπάγεται άμεση αύξηση πόρων (οικονομικών και προσωπικού).

5. Ψηφιακή μετάβαση

Παρατηρείται:	Προτείνεται:
Η υπάρχουσα ψηφιακή υποδομή και τεχνική υποστήριξη αυτής είναι περιορισμένη και οι ψηφιακές υποχρεώσεις συχνά επιβαρύνουν μικρούς Δήμους.	• ανάπτυξη κεντρικών ψηφιακών πλατφορμών με αντίστοιχα κεντρική τεχνική υποστήριξη, • απαλλαγή μικρών δήμων από υποχρεώσεις που δεν έχουν ουσιαστικό όφελος, • εκπαίδευση προσωπικού με χρηματοδότηση, • χρηματοδότηση ανάπτυξης συγκεκριμένων ψηφιακών εργαλείων βάσει των ειδικών αναγκών των Ορεινών Δήμων.

6. Δημοκρατική λειτουργία

Παρατηρείται:	Προτείνεται:
Αφενός οι μικρές κοινωνίες έχουν άμεση σχέση πολίτη-Δήμου, αφετέρου υπάρχει ο κίνδυνος υπερσυγκέντρωσης εξουσιών.	• ενίσχυση συμμετοχικών εργαλείων σε τοπικό επίπεδο. • ανάθεση ουσιαστικού ρόλου των τοπικών κοινοτήτων στον προγραμματισμό έργων, • υποχρεωτική διαβούλευση για κρίσιμες αποφάσεις που αφορούν απομακρυσμένους οικισμούς. • θεσμική κατοχύρωση της φωνής των μικρών Ορεινών Δήμων.

7. Ανάπτυξη

Παρατηρείται:	Προτείνεται:
Δημογραφική συρρίκνωση και γήρανση πληθυσμού. Περιορισμένες οικονομικές δραστηριότητες.	• πρόβλεψη για αναπτυξιακό ρόλο των ορεινών δήμων (αγροδιατροφή, ήπιος τουρισμός, πολιτισμός), • απλοποίηση αδειοδοτήσεων για μικρές τοπικές επενδύσεις, • ανάπτυξη πολιτικών συγκράτησης πληθυσμού, παροχή κινήτρων,

Παρατηρείται:**Προτείνεται:**

- υποστήριξη της ενδογενούς ανάπτυξης και όχι ομοιόμορφων μοντέλων.

Συμπερασματικά, ο Νέος Κώδικας οφείλει να αναγνωρίζει, να σέβεται και να αναπτυχθεί, με γνώμονα ότι η βιωσιμότητα των μικρών Ορεινών Δήμων είναι εκτός πολλών άλλων και ζήτημα εδαφικής συνοχής της χώρας.

Με την ελπίδα ότι οι προβληματισμοί και οι προτάσεις μας θα ληφθούν σοβαρά υπόψη.

Πάντα στη διάθεση σας για συνεργασία...

